

Kinh nghiệm giao dịch của nhà đầu tư nước ngoài

THỦY LƯU

Thị trường lên thì bán ra, xuống lại mua vào. Bài toán đầu tư này được các nhà đầu tư nước ngoài sử dụng khá nhuần nhuyễn khiến cho các nhà đầu tư trong nước không thể theo kịp.

Mua thấp, bán cao

Cùng với sự tăng điểm của VN-Index, lượng bán ra của nhà đầu tư ngoại tăng dần, còn lượng mua lại giảm đi. Trong phiên giao dịch ngày 21/7/2008, khi VN-Index giảm 12,23 điểm và các nhà đầu tư trong nước bán ra ồ ạt thì khối lượng nhà đầu tư nước ngoài tại sàn Tp.HCM đã đẩy mạnh mua vào hơn 10 triệu chứng khoán với tổng giá trị 5.511 tỉ đồng (chiếm 62% khối lượng giao dịch toàn thị trường và chiếm 68,48% giá trị giao dịch toàn thị trường). Bên cạnh đó, khối nhà đầu tư này chỉ bán ra 2,7 triệu chứng khoán (chiếm 17% giao dịch toàn thị trường). Những phiên giao dịch khác cũng diễn ra tương tự. Trong phiên giao dịch ngày 31/7/2008, tại sàn Tp.HCM, các nhà đầu tư nước ngoài

mua vào tổng cộng 3 triệu chứng khoán với tổng giá trị đạt 175,8 tỉ đồng chiếm (21,72% về khối lượng giao dịch toàn thị trường và chiếm 34,56% giá trị giao dịch của toàn thị trường) nhưng chỉ bán ra 1,4 triệu chứng khoán có giá trị 57,9 tỉ đồng (chiếm 10,14% khối lượng giao dịch toàn thị trường và chiếm 11,38% giá trị giao dịch toàn thị trường). Tương tự trong các phiên giao dịch này, lượng mua vào của nhà đầu tư nước ngoài trên sàn Hà Nội cũng cao gấp 4-5 lần khối lượng bán ra. Thế nhưng, trong phiên giao dịch ngày 29/7/2008, khi chỉ số VN-Index tăng mạnh lên 9,76 điểm thì nhà đầu tư nước ngoài đã tăng cường lượng chứng khoán bán ra với khối lượng 3,49 triệu chứng khoán (chiếm 22,10% giao dịch toàn thị trường) và chỉ mua vào 1 triệu chứng khoán (chiếm 6,79% giao dịch toàn thị trường). Đặc biệt trong tháng 8/2008, cụ thể từ ngày 8-12/8/2008, nhiều tổ chức nước ngoài bắt đầu bán ra khi thị trường đang đi lên. Ví dụ Amersham Industries Limited bán 400 nghìn cổ phiếu SAM, giảm tỉ lệ sở hữu từ 5,28% xuống còn 4,67%. Trước đó, cuối tháng 6, đầu tháng 7/2008, tổ chức này đã bán ra hai đợt cổ phiếu SAM, với tổng khối lượng hơn 1,6 triệu, giảm tỉ lệ sở hữu từ 7,8 xuống còn 5,28%. Từ ngày 17- 24/7/2008, Balestrand Limited bán gần 800 nghìn cổ phiếu CAN, giảm tỉ lệ sở hữu từ 15,78% xuống còn 10,52%. Trước đó, từ ngày 4-7/7/2008, Goldchurch Limited bán toàn bộ 400 nghìn cổ phiếu CAN đang sở hữu.

Nhiều kinh nghiệm

Theo nhiều công ty chứng khoán, nên xem việc mua bán của nhà đầu tư nước ngoài là một hoạt động bình thường trên thị trường chứng khoán (TTCK). Hiện các quỹ và tổ chức đầu tư nước ngoài vẫn đang trong giai đoạn cơ cấu lại danh mục đầu tư. Một khoản đầu tư có thể lý tưởng cách đây vài năm, thậm chí vài tháng, nhưng trong hoàn cảnh mới có thể không còn phù hợp. Mặt khác, do thị trường biến động mạnh, bị sức hút bởi lợi nhuận ngắn hạn nên nhiều quỹ cũng tham gia lướt sóng, khi đạt được lợi nhuận kỳ vọng là bán ra. Cũng có một vài quỹ mới, mua thử nghiệm thăm dò thị trường, sau một thời gian họ thanh lý số cổ phiếu cũ, đảo danh mục đầu tư. Hơn nữa, nhà đầu tư tổ chức nước ngoài chỉ mua cổ phiếu trong những vùng giá nhất định, khi giá vượt mức dự kiến là họ trở thành người bán. Ngay cả khi thị trường đi lên, giá cổ phiếu đang tăng, họ vẫn “lai rai” bán ra cổ phiếu, bởi khối lượng sở hữu lớn, họ không thể bán gọn trong một vài phiên. Trong một số phiên thị trường điều chỉnh giảm, họ thường đặt mua từ giá tham chiếu trở xuống. Ngược lại, những phiên thị trường tăng, họ không tranh mua giá trần, mà thay đổi vị thế trở thành người bán. Nhìn vào giá trị và khối lượng giao dịch trong những phiên đầu tháng 8 có thể thấy quá trình tái cơ cấu của các tổ chức nước ngoài, đó là bán các cổ phiếu nhỏ và mua vào các cổ phiếu bluechip. Bà Đặng Phạm Minh Loan, Giám đốc đầu tư Quỹ VinaCapital tại buổi hội thảo mới đây về TTCK cho rằng, nhiều nhà đầu tư

nước ngoài đã tích lũy kinh nghiệm về TTCK từ lâu. Đặc biệt họ đã trải qua những giai đoạn của thị trường chứng khoán Trung Quốc, Thái Lan, Indonesia với diễn biến cũng tương tự như Việt Nam hiện nay nên đã có kinh nghiệm phản ứng nhanh hơn nhà đầu tư trong nước. Trong khi đó, ông Trịnh Việt Cường, Giám đốc Công ty Quản lý quỹ đầu tư Asiavantage Global cho rằng, rất khó nói về xu hướng giao dịch của nhà đầu tư nước ngoài hiện nay. Nhưng các nhà đầu tư nước ngoài tổ chức cũng không dễ thay đổi quan niệm đầu tư của mình một sớm một chiều. Hầu hết các quỹ đầu tư nước ngoài đều phản đối ý kiến cho rằng giao dịch của họ sẽ tác động đến giá cổ phiếu trên sàn niêm yết. Thế nhưng, đó là một thực tế vì khi số lượng bán ra hay mua vào với khối lượng lớn thì sẽ không tránh khỏi việc kéo theo động thái của nhiều nhà đầu tư cá nhân trong nước chưa có nhiều kinh nghiệm nên chỉ chạy theo hành động của khối nhà đầu tư nước ngoài.

Thận trọng hơn

Mặc dù có kinh nghiệm hơn nhưng thực tế, nhiều quỹ đầu tư nước ngoài và các nhà đầu tư nước ngoài cá nhân đều bị thua lỗ khi TTCK Việt Nam sụt giảm mạnh trong mấy tháng đầu năm qua. Vì vậy, giờ đây họ đã trở nên thận trọng hơn. TTCK Việt Nam hiện nay nhìn chung vẫn được các nhà đầu tư nước ngoài đánh giá khá tiềm năng và tạo ra những cơ hội mới cho họ. Theo ông Andy Ho, Giám đốc điều hành Vina Capital Group, tình hình hiện tại tạo nên nhiều cơ hội đầu tư mới cho các quỹ có thể đầu tư vào những cổ phiếu bluechip có giá rẻ hơn nhiều so với trước đây; đầu tư vào các công ty tư nhân hay vào những trái phiếu có khả năng sinh lời trong trung và dài hạn. Thay vì đầu tư cổ phiếu thông qua đấu giá như trước đây, hiện tại các quỹ đầu tư nước ngoài có thể thương lượng để mua lại các công ty có tiềm năng với giá rẻ. Mặt khác, có thể thương lượng lại quyền được bán cổ phần chi phối khi có cơ hội với giá tốt nhất. Nhiều sự lựa chọn với giá rẻ là cơ hội nghìn năm có một vì giá nhiều cổ phiếu đã giảm xuống nhiều trong thời gian qua. Trong khi đó tình hình hoạt động của các công ty vẫn rất tốt và khi giai đoạn khó khăn đi qua, giá trị cổ phiếu đó chắc chắn sẽ được đánh giá lại. Việc quỹ đầu tư IDG Ventures của Mỹ vừa công bố sẽ rót thêm 500 triệu USD từ nay đến năm 2010 vào thị trường Việt Nam được xem là một bước tiến mạnh của các quỹ đầu tư nước ngoài. Thế nhưng, giám đốc một quỹ đầu tư nước ngoài tại TP.HCM cũng tỏ ra khá thận trọng khi cho rằng tình hình suy giảm của nền kinh tế xảy ra trên toàn cầu cũng còn tiếp tục tác động đến Việt Nam. Nếu giá cổ phiếu ở Việt Nam còn kém minh bạch khiến cho một số nhà đầu tư nước ngoài không yên tâm và xem đó là yếu tố rủi ro cho khoản đầu tư của mình. Đặc biệt, diễn biến của chỉ số Vn-Index hiện nay được xem là rất khó dự đoán vì yếu tố tâm lý ảnh hưởng nhiều đến giao dịch trên thị trường ■